

(I)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره دکتری اصلاح نباتات

گروه کشاورزی

کمیته تخصصی زراعت و اصلاح نباتات

این برنامه در جلسه ۳۳۸ (نوق العاده) شورای سپرستان مورخ
۱۳۸۱/۰۲/۲۹ که در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد
به تصویب رسید.

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره دکتری اصلاح نباتات

کمیته تخصصی: زراعت و اصلاح نباتات

گروه: کشاورزی

گرایش:

رشته: اصلاح نباتات

کد رشته:

دوره: دکتری

شورای عالی برنامه‌ریزی در جلسه ۳۴۸ (فوق العاده) سرپرستان مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ که در ادامه جلسه ۴۱۴ تشکیل شد براساس طرح دوره دکتری اصلاح نباتات که توسط گروه کشاورزی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد، و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره دکتری اصلاح نباتات از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجراست.

الف: دانشگاهها و مؤسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤسستای که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند.

ج: مؤسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجراست. و با ابلاغ آن برنامه دوره دکتری اصلاح نباتات مصوب جلسه ۱۹۰ مورخ ۱۳۶۹/۱/۱۹ برای این گروه از دانشجویان منسخ می‌شود و دانشگاهها و مؤسات آموزش عالی مشمول ماده ۱ می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره دکتری اصلاح نباتات در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

۴- نقش و توانایی فارغ التحصیلان

فارغ التحصیلان دوره دکتری اصلاح بناات قادرند امور مربوط به آموزش، تحقیقات و برنامه ریزی علمی و اجرایی در این رشته را انجام دهند و در سمت استادیار به امر تدریس و تحقیق در دانشگاهها و موسسات تحقیقاتی پرداخته و یا در سازمانهای اجرایی به امر برنامه ریزی مبادرت ورزند.

۵- ضرورت و اهمیت

علمی و تربیت نیروهایی که بتوانند به تدریس و تحقیق در سطوح عالی پردازند در تمام زمینه های علمی و از جمله رشته اصلاح بناات از اهمیت فوق العاده برخوردار است. امروزه در کلیه رشته های دانش بشری تحقیقات گسترده ای انجام می گیرد که منکری به اندازه گیریهای کمی و کمی دقیق بوده و مستلزم استفاده از روشهای علمی است. لذا ضرورت تربیت افرادی که با تسلط کافی بر علوم مربوط به آمار و احتمالات، روشهای اصلاح بناات، زیستیک و زمینه های مربوطه بعنوان هیات علمی، نیازهای دانشگاهها که مرکز تأمین نیروی انسانی متخصص برای جامعه هستند را تأمین نموده و یا در مؤسسات تحقیقاتی به ریشه بابی مانان و گسترش مزهای دانش در این رشته پردازند، کاملاً محزز می باشد.

۶- شرایط گزینش دانشجو

داوطلبان تحصیل در دوره دکتری اصلاح بناات علاوه بر داشتن شرایط دوره های دکتری که در آئین نامه مربوطه ذکر شده است، باید فارغ التحصیلان دوره کارشناسی ارشد رشته اصلاح بناات باشد. فارغ التحصیلان کارشناسی ارشد رشته زراعت نیز می توانند داوطلب این رشته شوند. این داوطلبان در صورت پذیرفته شدن لازم است دروس کمبود را طبق آئین نامه و به تشخیص کمیه مربوطه بگذرانند.

فصل دوم

برنامه درسی دوره دکتری رشته اصلاح نباتات

١١ واحد	- دروس الزامی
١٥ واحد	- دروس انتخابی
٢٤ واحد	- پایان نامه

---

٥٠ واحد

جمع

برنامه درسی دوره : دکتری

رشته: اصلاح بناات

دروس: الزامی

پیشیاز یا زمان ارائه	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
ندارد	۴۸	--	۴۸	۲	اصلاح گیاهان برای مقاومت به تنشهای زیستی	۰۱
ندارد	۳۲	--	۳۲	۲	اصلاح گیاهان برای مقاومت به تنشهای غیرزیستی	۰۲
ندارد	۴۸	--	۴۸	۲	ژنتیک بیومتری	۰۳
ندارد	۴۸	--	۴۸	۲	ژنتیک مولکولی	۰۴
				۱۱	جمع	

برنامه درسی دوره: دکتری

رشته: اصلاح نباتات

دروس: انتخابی

پیشناز یا زمان ارائه	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
ندارد	۶۴	۳۲	۳۲	۲	سینوژنیک تکمیلی	۰۵
ندارد	--	--	--	۱	سمینار	۰۶
ندارد	۶۴	۳۲	۳۲	۲	ریز ازدیادی و کشت بافت‌های گیاهی تکمیلی	۰۷
ندارد	۶۴	۶۴	--	۲	روشهای آزمایشگاهی در اصلاح نباتات	۰۸
۰۴	۴۸	--	۴۸	۳	مهندسی ژنتیک	۰۹
ندارد	۴۸	--	۴۸	۳	طرح آزمایشگاهی کشاورزی پیشرفته	۱۰
ندارد	۳۲	--	۳۲	۲	اصلاح برای کیفیت محصولات گیاهی	۱۱
ندارد	۴۸	--	۴۸	۳	اصول تکامل گیاهان زارعی	۱۲
ندارد	۴۸	--	۴۸	۳	ژنتیک جمعیت	۱۳
ندارد	۳۲	--	۳۲	۲	ریاضیات تکمیلی	۱۴
ندارد	۴۸	--	۴۸	۳	آمار ریاضی	۱۵
۱۵	۳۲	--	۳۲	۲	برنامه ریزی خطی	۱۶
۲۰	۴۸	--	۴۸	۲	ژنتیک فیزیولوژیک تکمیلی	۱۷
ندارد	۳۲	--	۳۲	۲	ژنتیک رشد و تعابز	۱۸
ندارد	۴۸	--	۴۸	۳	بیولوژی سلولی	۱۹
ندارد	۴۸	--	۴۸	۳	بیوشیمی تکمیلی	۲۰
ندارد	۳۲	--	۳۲	۲	فیزیولوژی عملکرد گیاهان زراعی	۲۱
ندارد	۶۴	۳۲	۳۲	۳	مواد تنظیم کننده رشد گیاهی	۲۲
ندارد	۶۴	--	۴۸	۲	کاربرد کامپیوتر در اصلاح نباتات	۲۳
					جمع	

فصل سوم

سرفصل دروس دوره دکتری
رشته اصلاح نباتات

اصلاح گیاهان برای مقاومت به تنش های زیستی

۰۱

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشیگار : ندارد

سرفصل درس:

مفهوم مقاومت و انواع آن - آسیب پذیری ژنتیکی - اپیدمیولوژی و کنترل بیماریها و آفات گیاهی - اثر عوامل محیطی در گسترش ایدمی - اثر متقابل میزان و آفت با عامل بیماری - منابع مقاومت ژنتیک مقاومت و فرضیه های ژنتیکی - انواع مقاومت به آفات و بیماریها - کاربرد بیوتکنولوژی در اصلاح برای مقاومت.

اصلاح گیاهان برای مقاومت به تنش های غیر زیستی

۰۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنباز : ندارد

سرفصل درس:

تعريف تنشهای فیزیکی و تنش های بیولوژیک - اثرات سوء تنش ها - مقاومت به تنش ها و انواع آن، اجتناب از تنش - تحمل به تنش - تشریح تنش های رطوبت، حرارت و نمک و یون - مبانی فیزیولوژیک و بیولوژیک تنش ها - روابط تنش ها با بدیگر - مبانی ژنتیکی و مولکولی مقاومت به تنشهای محیطی - روشهای ارزیابی مرز عده ای - روشهای به تزادی برای ایجاد مقاومت به تنش های مختلف محیطی - کاربرد مارکرهای مولکولی در اصلاح مقاومت به تنش های محیطی - گزینش بر مبنای مارکر.

ژنتیک بیومتری

.۳

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنهاد : ندارد

سرفصل درس:

مبانی ژنتیک بیومتری - مرواری بر اصول ژنتیک جمعیت و ژنتیک کمی - تجزیه میانگین واریانس نسل ها - آزمون های فرض در ژنتیک کمی - آثار متقابل ایستازی و لینکیج - اصول ژنتیک کمی در جوامع با آمیزش تصادفی - طرح های ژنتیکی - اصول ژنتیک کمی در حالت انحراف از توارث ساده دیبلونیدی (آثار مادری، صفات وابسته به جنس، هاپلونیدی و پلی پللونیدی) - اثر متقابل ژنتیک و محیط - مکان یابی ژنهای کنترل کننده صفات کمی (QTL) و برآوردهای ژنتیکی - تعداد ژن و فاکتورهای مؤثر - انتخاب برای صفات کمی (اصول و انواع روشها و شاخص های انتخاب، گریبان براساس مارکرها) روش بهترین پیش بینی کننده خطی نا اریب (BLUP) - روش های Resampling

ژنتیک مولکولی

۰۴

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشلیزاز : ندارد

سرفصل درس :

- هدف، تاریخچه و ساختارهای ملکولی DNA - انواع ژنهای و سازماندهی آنها -
- همانند سازی، رونویسی و ترجمه ملکولی DNA - مفهوم ژن و کلیورمز ژنتیکی -
- روشهای شناسایی و تعیین محل ژنهای (نقشه های ژنتیکی) - موتاسیون و مکانیسم های تعمیر مولکول DNA - ساختمان و تنظیم بیان و ظاهر ژن موجودات (پروکاریوت و بیوکاریوت) - توارث سیتوپلاسمی و نقش ارگانهای از فیل کلروپلاست و میتوکندری در این خصوص - ژنومیکس (Functional – Structural) (Trunposable Genetic Element) - عناصر انتقالی وراثتی

سیتوژنیک تکمیلی

۰۵

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشیگار : ندارد

سرفصل درس :

نظری : تاریخچه سیتوژنیک - کاربردهای سیتوژنیک در اصلاح نباتات و مهندسی ژنتیک - مرسوری بر ساختمان ظاهری کروموزوم - هتروکروماسین و یوکروماسین و اثرات ژنتیکی آنها - سانترومر و انواع آن - هستک و رابطه آن با NOR و انواع ماهواره های کروموزومی - تلومر و انواع آن - ساختمان طریف کروموزوم و تحولات آن در تقسیم های سلولی میتوز و میوز - سیتوژنیک ملکولی - DNA و اثرات ژنتیکی - مورفوژنیک آن بسا ملکولی و کاربردها - مکانیسم ژنتیکی - ملکولی کراسینگ اور - کروموزمهای جنسی در گیاهان - کروموزوهای اضافی (B Chromosomes) و نقش ژنتیکی آنها - مطالعه سیتوژنیکی هیریدهای بین جنسی و بین گونه ای - بررسی تغیرات ساختمانی کروموزومها (تبادل قطعات کروموزومی و اثربار آن در بروز صفات از قبیل تأثیر مکانی، واژگونی، دو برابر شدن و یا حذف قطعات کروموزومی) - پلی پلوئیدی، آنیوبلوبنیدی (تری سومی و مونوسومی و کاربرد آن در تشخیص محل ژن با تأثیر گیاهان) - تنوع گامتوکلرونال و سوماکلرونال و اثرات سیتوژنیکی آنها - استفاده از پایه های سیتوژنیکی در مکان یابی ژن ها - نوار بندی های کروموزومی Gish, Fish, R,G,C,N کاربرد سیتوژنیک در اصلاح نباتات.

عملی : کار با میکروسکوپ نوری با تأثیر بر مقایسه وضعیت کروموزومی (دستجات کروموزومی آنیوبلوبنیدی، بیولوبنیدی) - رنگ آمیزی مواد ژنتیکی ژنومی با استفاده از فولگن، استوکارمن و یا استواورسین - رنگ آمیزی پروتئین های سلولی جهت مطالعات سیکل سلولی و سیتوژنیک ملکولی - تشخیص سطح پلوئیدی سلولی و آنیوبلوبنیدی - مطالعات کاربوبتیپ یک گونه گیاهی با تعداد کروموزومهای کم - آنالیز کاربوبتیپ و تشخیص ژن - تعیین مقدار DNA ژنومی و پروتئین های سلولی در طیف های مختلف نوری - تعیین مراحل مختلف سیکل سلولی گیاه تاریخت شده در مقایسه با گیاه متناظر شاهد - رنگ آمیزی ویژه برای باندینگ کروموزومی - کار با میکروسکوپ الکترونی.

سminار

۰۶

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : عملی

پیشنهاد : ندارد

سرفصل درس:

دانشجویان با راهنمایی استاد راهنما و تصویب شورای گروه آموزشی دوره تحصیلات تکمیلی (دکتری) پروژه تحقیقاتی را انجام داده و نتیجه را به صورت مقاله در سمیناری با حضور شورای گروه آموزشی دوره تحصیلات تکمیلی ارائه می‌دهند.

ریز ازدیادی و کشت بافت‌های گیاهی تکمیلی

۰۷

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشیاز : ندارد

سرفصل درس:

نظری: تاریخچه - محیط‌های کشت بافت - توتی پرتونسی سلولی - فرایند کالوس زائی - جنبن زایی سوماتیک - باززنایی - ریز ازدیادی و کشت مریستم - تولید گیاهان عاری از ویروس - کشت کالوس - کشت جنبن زیگوت (نجات جنبن) - کشت سوسپانسیون - تولید بذر مصنوعی - نرزابی (تولید گیاهان هاپلوئید از طریق کشت بساک و میکروسبور) - بکرزاوی یا ماده زایی (تولید گیاهان هاپلوئید از طریق کشت تخدمان و تخمک) - تولید گیاهان تری پلوئید - گرده افشاری و باروری درون شیشه‌ای - جداسازی و کشت پروتوبلاست - هیبریداسیون سوماتیک - تنوع سوماکلونال و گامتوکلونال - مبداء تنوع در سوماکلونها و گامتوکلونها - نگهداری رژم پلاسم (حفظ انجامدادی) - تولید متابولیت‌های ثانویه - پایداری ژنتیکی در گیاهان حاصل از کشت بافت.

عملی: تجهیزات و وسایل مورد نیاز - آشنایی با نحوه کار وسایل - تهیه استوک محیط‌های کشت و هرمونها - تهیه محیط کشت و ضدغونی کردن آنها - نحوه تهیه و ضدغونی انواع ریز نمونه‌ها - کشت ریز نمونه‌های سازمان یافته و واکشت آنها به محیط کشت تکثیر و ریشه زایی - کشت ریز نمونه‌های سازمان یافته و واکشت آنها به محیط نگهداری و جنبن زایی با اندام زایی - کشت بساک - کشت سوسپانسیون و تهیه ریزکالوس.

روش‌های آزمایشگاهی در اصلاح نباتات

۰۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیش‌نیاز : ندارد

سرفصل درس:

- ۱- استخراج RNA, DNA و پروتئین‌ها از منابع گیاهی
- ۲- الکتروفورز RNA, DNA و پروتئین ۳
- ۳- نشاندار کردن RNA, DNA و پروتئین و تهیه شناساگر (Probe)
- ۴- لکه گذاری RNA, DNA (Blotting) و پروتئین‌ها
- ۵- دورگه سازی (Hybridization) بر روی بلات
- ۶- استفاده از آنزیمهای برش دهنده (نوكلئازها) و سایر آنزیمهها مانند: پلیمرازها و لیگازها
- ۷- همسان‌سازی قطعات DNA و انتقال آن به سلول (موقتی یا پایدار)
- ۸- ارزیابی سلول‌های تراویرخت شده (Transformed Cells)
- ۹- تعیین ردیف بازی DNA
- ۱۰- کاربرد روش الایزا
- ۱۱- کار با PCR و شاخص مولکولی (...، AFLP, RAPD)

مهندسی ژنتیک

۰۹

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشیگار: ژنتیک مولکولی

صرفه درس:

اهمیت مهندسی ژنتیک در کشاورزی - تکنیک های اولیه و مهندسی ژنتیک - تغییر وضعیت DNA در اثر حرارت - تعیین ترتیب DNA - جدا کردن ترتیب های خاص در DNA و اتصال آنها با استفاده از آنزیم های خاص - وکتورها (Vectors) یا ناقلین - کلونه کردن (Cloning) - تشخیص ژنهای کلونه شده با استفاده از تکنیک سترزن - Southem Blotting - Chromosome Walking
ژنتیک در کشاورزی مانند توموزایی در گیاهان.

طرح آزمایش‌های کشاورزی پیشرفته

۱۰

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز : ندارد

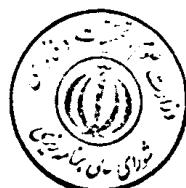
سرفصل درس:

اصول تئوری روش‌های آماری، روش و فنون کردن‌های زراعی - مدل‌های خطی در تجزیه واریانس و امید ریاضی - اختلاط - تجزیه کوواریانس در طرح‌های دو فاکتوره - روش‌های آماری یک و چند متغیره در تجزیه اثر متقابل ژنتیک و محیط - تجزیه پایداری - تجزیه AMMI - تجزیه علیت در پایداری - روش بهترین پیش‌بینی کننده خطی ناارب (BLUP) - روش‌های غیر پارامتری در طرح‌های آزمایشی.

اصلاح برای کیفیت محصولات گیاهی

۱۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

سرفصل درس :

خصوصیات کلی مهم در گیاهان زراعی : کیفیت پروتئین، روغن، الیاف، قند و غیره - اساس ژنتیکی خصوصیات کلی در گیاهان زراعی مهم - رابطه ژنتیکی خصوصیات کلی با محصول در گیاهان زراعی مهم (پروتئین و محصول در غلات، روغن و محصول در گیاهان روغنی، کیفیت الیاف و محصول الیاف در پنبه و غیره) - رابطه ژنتیکی خصوصیات کلی با همدیگر در گیاهان زراعی (خصوصیات ارزش نانوایی در گندم، کیفیت الیاف در پنبه، انواع روغن در گیاهان روغنی) - روش‌های اصلاح برای بهبود خصوصیات کلی (بهبود پروتئین در غلات، ارزش نانوایی در گندم، کیفیت روغن در گیاهان روغنی، کیفیت الیاف در پنبه و غیره) - خصوصیات کلی در گیاهان کشاورزی غیرزراعی و روش‌های اصلاح و بهبود آنها بخصوص گیاهان باگبانی - آینده نگری در هدف‌های اصلاح نباتات با توجه به نیازهای اجتماعات بشری.

اصول تکامل گیاهان زراعی

۱۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

سرفصل درس :

اهمیت سیستم تولید مثل گیاه در تکامل گونه ها - اصول رده بندی - اساس ژنتیکی تفاوت بین گونه ها - فرآیندهای مختلف در تشکیل گونه ها - نحوه تکامل تعدادی از گیاهان زراعی مانند گندم، توتون، پنبه و ذرت.

ژنتیک جمعیت

۱۳

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز : ندارد

سرفصل درس :

انواع جمعیت ها (مندلی، خودباروری، غیرجنسی و پلی پلوئید)، ساختار ژنتیکی جمعیت، جمعیت های پلی پلوئید. تفکیک کروموزومی و کروماتیدی در جمعیت های اتوپلی پلوئید - تعادل و نامتعادلی در اثر تترابلولوئیدها و بینی به تعادل در آنها - فرآیندهای سیستماتیک در تغییر فراوانی ژنی (گرینش، جهت، مهاجرت) - رانده شدگی ژنتیکی و جمعیت های کوچک. روش های مختلف برای مطالعه خویشانیری و برآورد ضریب خویشانیدی (روش Path، ماتریس نسلها Generation matrix)، روش Malecot (روش Stochastic برای مطالعه تغییر در فراوانی ژنی)، روشن Maskov Chain، روشن Transition Matrix، روشن Approximation (روش حداکثر درست نمایی در برآورد فراوانی الھی - روش های Density Dependent، Frequency Dependent Selection) - ژنتیک جمعیت Diversifyin Selection > Gametic Selection - Sduchion (Population Inference)، گرینش ژنتیکی در جمعیت ها (تعداد متوسط تفاوت های نوکلئوتیدی، جایگاه های تفکیکی)، تئوری خشی گرایانه برآورد جایگزینی های نوکلئوتیدی (ترتیب های کد کننده، ترتیب های غیر کد کننده، برآورد جایگزینی نوکلئوتیدی با استفاده از روش حداکثر درست نمایی، ت نوع و ترتیبهای نوکلئوتیدی). ت نوع در غیاب Clock - ژنتیک جمعیت در DNA Typing پلی مونیسم بر اساس مارکرهای مولکولی تأثیر ساختار جمع در بل مونیسم مولکولی - تئوری تغییرات خشی و نکامل مولکولی.

ریاضیات تکمیلی

۱۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشلیاز : ندارد

سرفصل درس

مفهوم متغیر و تابع گسته و پیوسته، مفهوم مشتق و کاربردهای آن، مفهوم انتگرال و کاربردهای آن، توابع چند متغیری، مفهوم مشتق نسبی، ماکزیمم و می نیمم متغیر، انتگرال توابع چند متغیری، تغییر متغیرها در انتگرالها.

آمار ریاضی

۱۵

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشلیزاز : ندارد

سرفصل درس:

توابع توزیع و احتمال و پارامترهای آنها، گشتاور و امید ریاضی - قوانین و قضایای

مهم ریاضی در توابع توزیع و احتمال - توزیع های مشتق از نرمال - تئوری برآورد

پارامترها - استنباطهای آماری و تصمیم گیری.

برنامه ریزی خطی

۱۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشلیگاز: آمار ریاضی

سرفصل درس:

مقدمه ای بر جبر خطی - انواع مدلها و مدلها ریاضی - برنامه ریزی خطی و اهداف آن - موارد کاربرد و محدودیتهای استفاده از برنامه ریزی خطی - فرموله کردن الگوهای برنامه ریزی خطی - روشهای ترسیمی، برداری و سیمپلکس - آنالیز حساسیت برنامه ریزی متغیرهای صحیح - برنامه ریزی دینامیک - آشنایی با مدلها احتمالی و برنامه ریزی غیرخطی - مطالعه موردی با استفاده از کامپیوتر.

ژنتیک فیزیولوژیک تکمیلی

۱۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنهاد : بیوشیمی تکمیلی

سرفصل درس :

اصول ژنتیک بیوشیمیایی در گیاهان عالی : تنظیم پرورش ژنی (Gene Expression) .
تجزیه ژنتیکی - ارتباط هورمونها در مراحل رشد گیاه: تغییرات و تنوع ژنتیکی در
تولید و عکس العمل - کنترل ژنتیکی تولید محصول: تجزیه رشد(Growth Analysis)
- تنوع ژنتیکی در فتوسترات، تنفس و جابجایی (Translocation) و مقایسه گیاهان
سودمند CAM.C4.C3 ، سودمند Carb Oxylation ، ارزشیابی سودمندی جابجایی - ژنتیک
فتوپریدیسم - ژنتیک مقاومت به حرارت : ورنالیزاسیون ، مقاومت به سرما، مقاومت
به گرما - ژنتیک مربوط به مواد غذایی معدنی: سودمندی مصرف، مقاومت به شوری.
مقاومت به خشکی - مقایسه کمی و کیفی محصول - ژنتیک کیفیت: اجزاء مربوط به
مواد غذایی و طعم، پروتئین ها - تنوع و تغییرات ژنتیکی در زمینه مقاومت به آردگی
هوا.

ژنتیک رشد و تمایز

۱۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنهاد : ندارد

سرفصل درس :

مقدمه (نگرشی بر تفاوتها و تمایز سلولی) - فعالیتهای ژنتیکی در مراحل اولیه رشد - فعالیت انتخابی ژنها (ستز RNA) : ستز پروتئین ، ستز آنزیمها ، تنظیم اعمال و وظایف ژنها) - تمایز کروموزومی - ترجمه و مکابسم های کنترل ابی ژنتیکی - اثر مقابل ژنتیکی در تمایز سلولها - اثر مقابل هسته و سیتوپلاسم - نقش ژنها در مورفوژنز - رشد غیر طبیعی و سرطان - ذکر چند مثال از رشد و تکامل موجودات.

بیولوژی سلولی

۱۹

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

سرفصل درس:

اصول مطالعه سلول: مروری بر ساختمان سلول و مفاهیم مربوط به آن - ملکولهای بیولوژیکی و انرژی های بیولوژیکی (شیمی اتمی کربن، کربوهیدراتها، چربیها، پروتئین ها، اسیدهای نوکلیک و ملکولهای انرژی زا از قبیل ATP و غیره) - آنزیمهای و نقش آنها در بیولوژی سلول - ساختمان دیواره سلولی و نقش آن در حیات سلول (ملدلهای ساختمانی، حرکت مواد از دیواره سلولی و ارتباطات بین سلولی) - مروزی مختصر بر سیستم ژنتیکی سلول (ساختمان مواد توارثی DNA، RNA و فرایندهای همانند سازی، نسخه برداری).

اجزاء سیتوپلاسمی سلول ریبوزومها و فرآیند ترجمه (مشکل کلی ریبوزوم و طرز تشکیل آن، RNA، پروتئین سازی و ممانعت کشده های آن) - میتوکندری ها و جریان انرژی سلول (فرم و ساختمان میتوکندری، جریان انتقال انرژی و ارتباطات مربوطه) - کلروپلاست و فتوستز (ساختار عمومی سیستم فتوستز، واکنش های کلی مربوط به فتوستز، واکنش های نوری فتوستز و فتوسیستمهای I، II، III، واکنشهای تاریکی، فتورسپریشن یا (تنفس نوری) و ساختمان ژنتیکی کلروپلاستها) - فعالیتهای ژنتیکی اجزاء سلولی (فعالیتهای DNA، ریبوزومها و ژنهای پروتئین سازی در اجزاء سلولی مانند کلروپلاستها و میتوکندری) - دستگاه گلریزی، لیسوزومها و میکروبادی ها و نقش آنها در بیولوژی سلول - ساختمانهایی که با حرکتهای سلولی ارتباط دارند (رشته های مامیچه ها، سانتربولها، مژکها و تازکها، دستگاه میتوزی، میکروفیلامها).

بیوشیمی تکمیلی

۲۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

سرفصل درس:

مقدمه - انواع محلولها و تغییرات pH و نامپون - ساختمان شیمیابی : پروتئینها، کربوهیدارتها و چربیها - اسیدهای نوکلئیک و مشتقان آنها - خواص عمومی آنزیمهای تنظیم فعالیت آنزیمهای وینامینها، کوآنزیمهای مواد معدنی و کوفاکتورها - فتوسترن - اصول بیوانرژتیک - اکسید اسیونهای بیولوژیکی (چرخه های ازت، کربن، گوگرد و فسفر) - متابولیسم کربوهیدارتها و چربیها - متابولیسم اسیدهای آمینه و اسیدهای نوکلئیک - سترز پروتئینها و کدهای زنگی - سترز چربیها - خصوصیات شیمیابی هورمونها - تجزیه و تحلیل پاره ای از گزارشات منتشر شده در زمینه بیوشیمی.

فیزیولوژی عملکرد گیاهان زراعی

۲۱

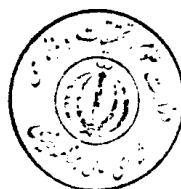
تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

سرفصل درس :

نقش ویژگیهای آناتومیکی و فیزیولوژیکی اندامهای منبع و مخزن و عوامل مختلف تعیین کننده میزان بهره برداری انتقال و ذخیره سازی مواد فتوستتری در مهمنتین گیاهان زراعی شامل : گندم، بولاف، جو، برنج، ذرت، پنبه، چغندر قند، سویا و یونجه.

مواد تنظیم کننده رشد گیاهی

۲۲

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲: واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشواز: ندارد

سرفصل درس:

نظری: مقدمه - تعاریف و اصطلاحات - تاریخچه کشف و محل تولید در گیاه و
جایگایی آن - روش‌های استخراج، تفکیک و شناسایی - فرمول شیمیایی -
مکانیسم عمل: اکسین ها - جیبرلین ها - سیتوکینین ها - مواد بازدارنده رشد
وانیلین - اعمال کترول شونده توسط فیتوکرم - اثر طول روز در گلدهی -
کاربرد مواد تنظیم کننده رشد در باغبانی.

علمی: استخراج- تشخیص - سنجش حیاتی هورمونهای گیاهی - کرمونوگرافی -
کاربرد چند نوع از مواد تنظیم کننده رشد بر روی گیاهان.

کاربرد کامپیوتر در اصلاح نباتات

۲۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

پیشیاز: ندارد

سرفصل درس:

استفاده از برنامه های کامپیوتری جهت تجزیه های آماری شامل MSTATC (انجام تجزیه های طرحهای آماری و آمار توصیفی)، SPSS (عمدتاً رگرسیون چند متغیره - همبستگی - تجزیه کلاستر - تجزیه به مؤلفه های اصلی و تجزیه به عاملها)، SAS (عمدتاً تجزیه طرحهای آماری ساده و همچنین آزمایشات فاکتوریل، اسپلیت پلات، استریپ پلات، طرحهای لاتیس و همچنین رگرسیون چند متغیره)- استفاده از برنامه های کامپیوتری جهت تجزیه های مولکولی شامل Mapmaker (تهیه نقشه های لینکازی و تجزیه QTL)، نرم افزار QTL (انجام QTL)، استفاده از نرم افزار SPSS جهت تجزیه های مولکولی، آشنایی با نرم افزارهای مولکولی موجود در Internet جهت Alignment، Sequeneing، Cloning و طراحی های ژنتیکی و مولکولی.

